

PREZES BGK DLA E24: PRZEZNACZAMY MILIARDY ZŁOTYCH NA ZIELONĄ TRANSFORMACJĘ POLSKIEJ ENERGETYKI

"Potrzebujemy również wzrostu inwestycji w odnawialne źródła energii oraz innowacyjnych inwestycji w sektorze wodoru i magazynowania energii. Jesteśmy po to, by wspierać te inwestycje i realizujących je przedsiębiorców oraz samorządy. W 2021 r. (stan na koniec maja) sfinansowaliśmy w sektorze elektroenergetycznym projekty o wartości 1,7 mld zł. W 2020 r. finansowanie wyniosło ponad 3 mld zł" - mówi Beata Daszyńska-Muzyczka, prezes Banku Gospodarstwa Krajowego, w rozmowie z serwisem Energetyka24.com.

Jakub Kajmowicz: W przestrzeni publicznej pojawiają się głosy, że droga do przezwyciężenia koronakryzysu wiedzie głównie przez tzw. zielone inwestycje. Czy podziela Pani ten pogląd?

Beata Daszyńska - Muzyczka: Powoli wygrywamy walkę z koronawirusem. Szczepimy się, mamy coraz mniej przypadków zachorowań a nasze życie powoli wraca do normy. Równolegle zaczynamy odbudowywać naszą gospodarkę. Aby zrobić to szybko i skutecznie, musimy wznowić inwestycje, a te będą wymagały kapitału. Bank Gospodarstwa Krajowego ma tu dużą rolę do odegrania. Jesteśmy „systemowym spoiwem” – poprzez nasze rozwiązania zmniejszamy ryzyko kredytowania firm i samorządów i ułatwiamy im sfinansowanie ich projektów.

A czy będą to tylko „zielone inwestycje”? Uważam, że powinniśmy patrzeć na inwestycje szerzej. W BGK dbamy o to, aby każda wspierana przez nas inwestycja przyczyniała się do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego kraju.

Reklama

Liczymy, że zrównoważonych inwestycji w kolejnych latach będzie więcej. Wpisują się one także w Europejski Zielony Ład, którego celem jest przekształcenie UE w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę. Pandemia Covid-19 unaoczniała rosnące znaczenie czynników pozafinansowych – środowiskowych, społecznych i z obszaru ładu korporacyjnego – w długofalowym zarządzaniu. Przedsiębiorcy widzą, że podejmowanie decyzji zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju ma coraz większy sens. Widzą w tym szansę na budowanie bardziej odpornych i innowacyjnych organizacji. W Polsce ożywieniu inwestycji i odbudowie gospodarki po pandemii sprzyja też Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Uruchomiliśmy go wspólnie z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów. Samorządy dostaną do 95 proc. bezzwrotnego dofinansowania na inwestycje, m.in. w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, modernizację źródeł ciepła na zeroemisyjne czy gospodarowanie odpadami. Widać więc, że myślenie o zrównoważonym rozwoju jest bardzo ważne w procesie odbudowy gospodarki po pandemii.

Nie ulega wątpliwości, że bez szeroko rozumianego sektora finansowego transformacja energetyczna pozostanie jedynie w sferze marzeń i planów. Jak w tym procesie widzi Pani rolę BGK? Innymi słowy - jakie instrumenty finansowe mogą być tutaj najbardziej przydatne?

Stoimy przed wieloma wyzwaniami. Potrzebujemy wielomiliardowych inwestycji w sektorze energetycznym i ciepłowniczym. Musimy skupić się na jego modernizacji, budować nowe moce wytwórcze oraz wspierać modernizację i rozbudowę sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej. Potrzebujemy również wzrostu inwestycji w odnawialne źródła energii (OZE) oraz innowacyjnych inwestycji w sektorze wodoru i magazynowania energii. Jesteśmy po to, by wspierać te inwestycje i realizujących je przedsiębiorców oraz samorządy. W 2021 r. (stan na koniec maja) sfinansowaliśmy w sektorze elektroenergetycznym projekty o wartości 1,7 mld zł. W 2020 r. finansowanie wyniosło ponad 3 mld zł.

W energetyce odnawialnej jesteśmy obecni praktycznie we wszystkich sektorach tego rynku, w tym w energetyce wiatrowej, fotowoltaice, biogazie czy też małej energetyce wodnej. Przygotowujemy się i

uczestniczymy w pracach dotyczących morskiej energetyki wiatrowej.

Angażujemy się także w finansowanie ciepłownictwa i kogeneracji. Aktualnie dominującym paliwem w sektorze ciepłowniczym wciąż jest węgiel kamienny, którego udział w paliwach zużywanych do produkcji ciepła stanowi ok. 70 proc. Staramy się wspierać transformację tego sektora. Finansujemy prace nad zaawansowanymi technologiami w tym sektorze i wspieramy jego modernizację. Angażujemy się finansowo w projekty związane z instalacjami oczyszczania spalin, dotyczące rozwoju paliw wodorowych, gospodarowania zasobami wody i czystej energetyki. Wartość projektów ciepłowniczych, w które ostatnio zaangażował się bank wynosi ponad 580 mln zł. (dane od 2020 do maja 2021).

A jeśli chodzi o sektor MŚP i na przykład gospodarstwa domowe?

Liczną grupą naszych klientów są też małe i średnie przedsiębiorstwa. Ten tak ważny dla polskiej gospodarki sektor może skorzystać z wielu gwarancji BGK, ułatwiających zaciągnięcie kredytu bankowego. Wystarczy wspomnieć, że Gwarancjami Biznesmax zabezpieczyliśmy jak dotąd kredyty MŚP o wartości około 300 mln zł. Mowa o kredytach przeznaczonych na sfinansowanie inwestycji z efektem ekologicznym, w tym np. na fotowoltaikę.

Poprzez udzielane finansowanie staramy się mieć wpływ na projekty realizowane przez duże przedsiębiorstwa. We wrześniu 2019 r. konsorcjum 5 banków, wśród których jest BGK, udzieliło 2 mld zł kredytu grupie Energa SA. Jest to pierwsze w Polsce finansowanie z wykorzystaniem mechanizmu ESG, czyli ratingu bazującego na aspektach środowiskowych, społecznych i z obszaru ładu korporacyjnego. Polska spółka energetyczna przeznacza uzyskane środki m.in. na rozwój mocy wytwórczych OZE i dalszą modernizację linii elektroenergetycznych.

Wspieramy transformację energetyczną także pomagając polskim gospodarstwom domowym w rezygnacji z wykorzystywania paliw stałych. Domowe piece węglowe są największym źródłem zanieczyszczeń powietrza w Polsce. W naszych gospodarstwach domowych zużywa się 12 mln ton węgla, co stanowi 66% zużycia w gospodarstwach domowych w Unii Europejskiej. Dlatego włączyliśmy się z naszymi gwarancjami do programu „Czyste Powietrze” realizowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Dotychczas każdy zainteresowany musiał wymienić piec płacąc swoimi własnymi pieniędzmi i dopiero później mógł starać się o dotację. Od lipca, jeszcze przed wymianą pieca będzie można uzyskać w banku komercyjnym kredyt z gwarancją BGK, który po zrealizowaniu inwestycji spłaci w części dotacją z programu „Czyste Powietrze”. Dzięki gwarancji BGK kredyt może być np. tańszy, zaciągnięty na wyższą kwotę, czy też mieć dłuższy niż standardowo okres spłaty.

Jakiś czas temu BGK zainicjował powstanie Funduszu Trójmorza, który wspierać ma inwestycje infrastrukturalne m.in. w sektorze energii. Co legło u podstaw tej inicjatywy? Kto ją tworzy? Jaka jest skala wyzwań inwestycyjnych?

Region Trójmorza, sięgający od Bałtyku po Morze Czarne i Adriatyk, ma bardzo duży potencjał - generuje ok. 14 proc. PKB całej unijnej wspólnoty. Teren Trójmorza o powierzchni 1,2 mln km² zamieszkuje 111 mln ludzi, czyli około 1/4 populacji całej UE. Jednocześnie potrzeby inwestycyjne niezbędne do wyrównania różnic pomiędzy Zachodnią Europą i Europą Środkowo-Wschodnią są ogromne - infrastruktura w tylko 3 sektorach: energetycznym, transportowym i cyfrowym wymaga nakładów rzędu 600 mld euro do 2030 r. Szacowane zapotrzebowanie na inwestycje w sieci energetyczne to około 90 mld euro. Także Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW) zwraca uwagę na wiele rozbieżności rozwojowych między Europą Środkowo-Wschodnią a Europą Zachodnią. Na przykład produkcja energii elektrycznej na milion osób w Europie Środkowo-Wschodniej jest średnio o około 50 procent mniejsza niż w UE-15.

Musimy wypełnić lukę infrastrukturalną między naszym regionem a „starą” Unią i by wesprzeć ten cel utworzyliśmy Fundusz Inwestycyjny Inicjatywy Trójmorza. Fundusz inwestuje w projekty, które pobudzają gospodarkę, podnoszą poziom życia mieszkańców naszego regionu oraz podnoszą naszą konkurencyjność. Potrzeby są ogromne, dlatego dzisiaj wyzwaniem dla regionu nie jest brak projektów, w które możemy zainwestować. Tych projektów, często od lat leżących na półkach, jest bardzo dużo.

Problemem jest poziom środków finansowych - wciąż nieadekwatny do potrzeb. Do sfinansowania tak wielkich potrzeb nie wystarczą środki publiczne poszczególnych krajów i fundusze europejskie. Musimy zaangażować też kapitał prywatny i to w większym stopniu niż dotychczas (60-70 proc. zamiast dzisiejszych 30-40 proc.). Fundusz Trójmorza w tym pomaga, bo nastawiony jest na pozyskanie na inwestycję funduszy prywatnych, zwłaszcza spoza Europy.

Fundusz jest wymiarem gospodarczym Inicjatywy Trójmorza. Założyliśmy go razem z rumuńskim Eximbankiem w 2019 r. BGK jest inicjatorem, współzałożycielem i inwestorem Funduszu. O naszym dużym zaangażowaniu świadczy istotny wkład finansowy - 750 mln EUR. Dziś w Funduszu jest dziewięciu inwestorów instytucjonalnych z Estonii, Łotwy, Litwy, Polski, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Chorwacji, Słowenii. Mamy też pierwszego inwestora prywatnego.

Jakie projekty mogą „skorzystać” na funkcjonowaniu Funduszu? Czy tylko te „zielone”?

Fundusz poszukuje projektów komercyjnych w trzech sektorach: energetycznym, transportowym i cyfrowym. Projekty te muszą mieć charakter transgraniczny tzn. wpływ na więcej niż jeden kraj. Ważne dla nas jest, by te inwestycje wspierały zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy w tym zielone technologie, ale nie jest to warunek kluczowy. Warto jednak podkreślić, że wyłaniając projekty do inwestycji doradca inwestycyjny Funduszu, firma Amber Infrastructure, bierze pod uwagę czy do realizacji projektu będzie wykorzystana najnowocześniejsza technologia dostępna w danej branży. A ta często jest „zielona”, bo takie są najnowsze trendy. Dobrze pokazują to inwestycje, które Fundusz dokonał już we wszystkich kluczowych sektorach.

W przypadku infrastruktury transportowej Fundusz zainwestował w spółkę Cargounit - lidera rynku wynajmu lokomotyw w Polsce. Dzięki inwestycji spółka będzie mogła rozszerzyć swoją działalność na inne państwa, co pozwoli obniżyć koszty transportu w krajach Trójmorza. Rola transportu kolejowego rośnie, szczególnie w przemyśle chemicznym i metalurgicznym, a potrzeby regionu są bardzo duże.

Kolejna inwestycja Funduszu to firma Greenergy, która buduje największe i najbardziej wydajne centrum danych w regionie bałtyckim. Cyfrowa infrastruktura jest bardzo potrzebna, co szczególnie było widoczne w czasie pandemii. Dzięki Greenergy region będzie miał łatwiejszy dostęp do usług, takich jak chmura obliczeniowa czy zdalne bazy danych.

W maju tego roku Fundusz zainwestował także w firmę działającą w sektorze energetycznym. Kupił udziały w spółce Eney Development GmbH - dewelopera energii odnawialnej. Spółka ta ma elektrownie słoneczne w Rumunii, Bułgarii, Czechach i na Słowacji. Dzięki pozyskanym środkom Eney zainwestuje ponad 1 mld euro w transformację energetyczną regionu.

Jak ocenia Pani PEP2040? Czy i w jaki sposób BGK będzie partycypować w jej realizacji? Pytam szczególnie pod kątem ewentualnego wsparcia projektów, które nie będą jednoznacznie „zielone”, ale w szerszym ujęciu przyczynią się np. do stabilizacji systemu czy wzmacniania bezpieczeństwa energetycznego.

Wspieramy przedsiębiorców zaangażowanych w realizację polityki energetycznej. Finansujemy projekty inwestycyjne operatorów dystrybucyjnych i przesyłowych zarówno w kraju, jak i na styku

Polski z innymi państwami. Inwestycje te wpływają na poprawę bezpieczeństwa energetycznego, a jednocześnie przyczyniają się do ograniczenia emisyjności i zwiększenia efektywności energetycznej.

Jesteśmy zainteresowani finansowaniem projektów budowy i modernizacji nowych źródeł wytwórczych energii z gazu ziemnego. Gaz to nasze paliwo przejściowe w procesie transformacji energetycznej. Szczególnie zależy nam na inwestycjach w miejscach pozbawionych dostępu do surowca, zwanych białymi plamami. Likwidacja białych plam i podniesienie stopnia gazyfikacji wpływa na poprawę komfortu życia lokalnych społeczności.

Dziękuję za rozmowę.